

A „lét” kérdésének Hamlet-i kételyeit érezzük a szimbolistákra jellemző háromirányúság megfogalmazásában: Voltam, vagyok, leszek... (A kötet talán legszebb verse!). Számtalan költeményét az élet értelmese élésének vágya hatja át, ugyanakkor félti is azt. Erénye, hogy pap-költő létére, verseiben nem válik didaktikus prédikátorrá, nem viszi túlzásba a biblikus vonatkozásokat, mégis végig érezzük az isteni gondviselés áhítatát.

Dénes József • Feléd sietek

Dénes József

Feléd sietek

Dénes József

Feléd sietek

versek

Dénes József

Feléd sietek

versek

Magánkiadás

2010

A kötetet szerkesztette
és az előszót írta: Csanádi János
szedés, tördelés: Schäfer René

Készült a nyíregyházi Color Pack Nyomdában

Köszönet hitvesemnek, gyermekeimnek, családom
többi tagjának, barátaimnak és tanárainknak a buzdí-
tást, valamint a lelki és erkölcsi támogatást.

Legyen Istené a dicsőség!

A szerző

KÖLTŐSDIBŐL PAPKÖLTŐ

A szerkesztő ajánlása

Az elbeszélő költészet bűvköre már irodalmunk kezdetétől valósággal megbabonázta az isteni üzenet közvetítőit, a poétai hajlamú papságot. Első jeles költőnk Janus Pannonius még latin nyelven ontotta Pannónia dalait, de hamarosan, a reformációnak köszönhetően, felvirágzott a magyar nyelvű költészet is. A Károli Gáspár-féle Bibliafordítás, majd Szenczi Molnár Albert zsoltárfordításai, a magyar nyelvű istentiszteleti rend bevezetése, a könyvnyomtatás elterjedése megannyi eszköz a magyarságtudat folytonosságának erősítésére, az irodalmi szép szó művelésére.

Balassi Bálint, első magyarul író európai rangú reneszánsz költőnk, nevelőjének, Bornemisza Péter, protestáns prédikátornak és írónak köszönheti széles látókörű humanista gondolkozását. Évszázadokon át a különböző felekezetű papköltők Sztárai Mihálytól Tompa Mihályon át Szabolcska Mihályig, vagy az utolsó fél évszázadban a régióinkbeli Zsisku Jánostól Adorjáni Nagy Arankaig, Bartha Kálmántól Müller Dezsőig és Fazekas Lászlótól Székely Istvánig váltak az igehirdetésen túl a szép szó és nemes gondolat kifejezésének tántoríthatatlan szolgálivá.

Ugyan, miért is ragad tollat a „lelki várta őrszeme”?

Gyakran csupán a saját közössége, családjá öröme, és nem utolsó sorban az önművelés szándékával. Tisztában van azzal, hogy másként ízleli a kenyeret, aki valaha is egy búzaszemet elvetett, másként öleli az erdőt, aki valaha egy facsemetét ültetett, másként szemléli a világot, aki valaha egy ablakot kitárt.

Dénes József a szilágysági „hegehupás” őshumusz sarjadéka, aki még ízlelte a „szívről szakadt kenyeret”,

melynek vetőmagját édesapja a vállára akasztott zsákból a szíve alól markolta és szórta a szántóföldbe, termését pedig édesanyja dagasztotta-sütötte pirosas-feketére. Ő már csodálta a Kraszna menti erdőket, melyeket a szilágysági táj nevelt. Ő már gyermekként éppen úgy beleízlelt édesanyja dalaiba mint Petőfi költői remekeibe. Társaival „költősdit” játszott, nem is sejtve, hogy ez olyan mag, mely tápláló kenyérré magasodhat valaha a költészet asztalán. S amikor ifjúként, majd felnőtt férfiként, református lelkészként beleízlelt a költői vajúdás, az alkotás fájdalmaiba-örömeibe, egy-egy zsongéje, kiforrt verse felér egy ablaknyitással a világra. Mögötte a sorssal dacoló, meggyötört szilágysági ember élettapasztalata, a tudat, hogy minden haladás a becsületes munka a biztosíték gyermekkortól felnőtt korig, a tudat, hogy ebben az ezredforduló, elembertelenedő világban a hit ereje segíti át minden vészeken, valamint az emberi kapcsolatok koronája, a szeretet.

Amikor verset ír, nem a Parnasszusra való kapaszkodás ösztöne fűti, csupán az önmegmutatás (Nem önmutogatás!) vágya, hogy „látva lássák” és „legyen valakié” (Ady), mert minden halandó „szeretné, ha szeretnék”.

Tisztán érzi, hogy nem csak virágvasárnap, hanem hétköznapijainkban is „Rózsát ültet, töviset fon a világ”, s a csalódások megroppantják az egyenes gerincet is:

Hitet ölt bennem már
A sok csalódás.
A csillagpihék már
Leszálltak köntösömről.
Nincs már nekem ékességem.
Csak fájó lelkem van.

Golgotai véresődet
hullasd rám, Uram!

(Nem tudok rád nézni)

Pedig...

Hogy jobb legyen az ember,
Ez lenne a cél,
S a hite acél.

(Karácsony)

A világ „hamis fényeitől” óv:

A legtisztább fény már ott ragyog,
ahol gyermekarcot csókolnak a csillagok.

(Hamis fény)

Ezért hát:

Add, Uram, hogy mindig a szépet keressem,
Mint, ahogy Te engem, a testvért úgy szeressem!
Szeretetet hintsek a világon széjjel,
Jótett útján versenyt szaladjak a széjjel!

(Add, Uram!)

Táj-és természetleíró verseiből a Kraszna menti „hepe-
hupa” mosolyog ránk:

Elgördült a tél.

Pezsdülni kezd újra az élet:
Én látom az ébredő csodát.

(Pezsdülés)

Vagy...

Hatalmasat bukott a nyár
Avar-rojtos dér-csillanó
Ezüstköpenyt hord a határ.

Mintha az ismeretlen költői arc derűjét éreznénk:

Most jöttél,
és milyen új
a dalod.
Rügypattanós
tavasz
a hajnalod

(Most jöttél)

Kell-e ennél szebb tavaszi „kibontakozás?”

A vízirécék recsegő kiáltása
szerelmes üzenetté
finomult.

Egy titkos művészkéz
zöld ecsetet vont
végig a parton.

(Kibontakozás)

Micsoda nyári asszociáció!?

Kirakja meztelen keblét a nyár,
A fákon aszalódnak az ízek.

(Átváltás)

A közeli, szeretett lények arcvonása is elővillan:

(...) a jó Isten nem hagyta magára:
Felcsókolta őt a csillagok honába.

(Az én apám)

Egy könnycsepp
jár nekem is,
mely anyám
izzadt homlokán
letáncol igazgyöngy
csillogással.

(Feloldozva)

(...) ő most is a kert
alatt áll, onnan nézi
halász fiát, fűzfalombos
partok mentén, hátha
hozzá visszatál.

(Anyám a kert alatt)

Egyszerű dal,
Telve rímmel:
Szeretlek a
Verseimmel.

(Írok neked)

suttogja kedvesének, majd a család szemefényének:

Csak mosolyogj,
Lelked ne töltse bánat.
Sírásod szép muzsika:
Betölti a házat.

(Csak mosolyogj!)

Sorsközösséget vállal híveivel:
Gazt tépek ki

olykor a szívemből.
Ugart tisztítani jöttem én ide!
Krumpli-sorok végéről
szívetek hozzátok ide!

(...)igavonó nemzedék vagyunk,
Izzadt homlok és tenyér.
Be nehéz a sorsszekér.

(Részetek lettem)

Azonosul a vergődő falu világával:

Én pedig csak azt
sajnálom, hogy
rajta nem segíthetek.
De vele együtt
sírok egyet.

(Paraschtsors)

Örül viszont a szépen haladóknak, az életösztön dik-
tálta megkapaszkodásnak:

Szerencsés volt: fejére humuszt
szórt az élet
s ettől olyan nyurga,
olyan szép lett.

(Suhanc)

Végezetül feltüremkedik a kétely: van-e értelme az
ismeretlen papköltő megnyilatkozásának. A válasz
egyértelmű:

Csak akkor szólj,
ha hangod szebb,
mint a csend!

(A csend leánya)

Az immár egy kötetes Dénes József-i költészet
értékein merengve elmondhatjuk, hogy fő jellemzője
a szerénység és az alázat. Egyáltalán nem melldöngető,
szólampuffogtató, inkább sejtelmesen egyszerű, már-
már gyermekien naív. A sorközösség vállalás és együtt-
érzés fennkölt érzését átélve könnyen elérzékenyül,
elég sok a „sírás”, bár az gyakran örömkönnyek forrása.

A „lét” kérdésének Hamlet-i kételyeit érezzük a szimbolistákra jellemző háromirányúság megfogalmazásában: Voltam, vagyok, leszek... (A kötet talán legszebb verse!). Számtalan költeményét az élet értelmes élésének vágya hatja át, ugyanakkor félti is azt. Erénye, hogy papköltő létére, verseiben nem válik didaktikus prédikátorrá, nem viszi túlzásba a biblikus vonatkozásokat, mégis végig érezzük az isteni gondviselés áhítatát. Mondanivalóját nem bugyolálja érthetetlen, vagy félreértelmezhető burokba. Verselésének apró hézagosságai, hogy rímei nem mindig tisztán csengőek, és hogy hangsúlyos ritmusa néhol sántít, a tapasztalatlanság számlájára írhatók. Legjobb, ahol eltekint a kötött formától, szabad versei közvetlenebbek.

Dénes József költészete mégis jelentős értékeket hordoz, kár, hogy eddig szerénységből nem lépett a nyilvánosság elé. A jószándékú, ösztönző bírálat és értékelés sokat segített volna. Ami késik, nem múlik: forgassuk megértő szeretettel és érdeklődéssel a szilágysági talajból a Körösközbe áthajló papköltő első kötetét!

Csanádi János

FELÉD SIETEK

Ha karácsony felé tekintek

Ha karácsony felé tekintek,
valami szent fuvallat
lengi át a lelkeimet.
Valami csodás,
áhítatos muzsika.
Mint fenyőerdők csendszava,
mint hótengeren átsikló
ezüsthajók csengő hangja
zsong a szívemben.
Valami csodás, nagy szeretet
varázslatos melegsége
uralja kis szobámat.
S míg magasan fent
hunyorognak a csillagok,
s egyre közelebb visznek
a jászolhoz,
lassan imára kulcsolom kezem:
Téged, csak Téged
áhítlak, Istenem!

Szeresd a gyermeket!

A gyermeksírás a legszebb muzsika,
Belesírt a világba a nagy Isten Fia.

Szegénynek született, didereg és fázik,
Istálló jászlánál pásztor furulyázik.

Betlehemi ragyogás csak a gyermek könnye,
Gyermekekönnyecsepp az embernek legszebb
igazgyöngye.

Szeresd a gyermeket, öleld a szívedre,
Ahogy azt József és Mária is tette!

A gyermek tied is, Isten küldte neked,
Hogy többé ne legyen könnyes az életed.

Valaki eljött

Hóbuckás háztetők
Csendben meglapulnak
A kormos ég felé
Ezüstfenyők nyúlnak.

Csendes falu szélén
Egy kis fenyő őrt áll,
Zöld, lombos csúcsára
Az ég deret szítál.

Csendben vár a világ,
Még semmi sem mozdul,
Csillaghulló éjben
Harang szava kondul.

A harang szavára
Lebben fenyő lombja,
Az ég üzenetét
Halkan tovább mondja.

Mozduljon a lélek,
Ébredjen az ember:
Földre szállt az Isten
Örök szeretettel.

Egy gyermekhez

Te másabb vagy
mint a többi.
Mosolygósabb és szenvedőbb.
Több, mint angyal,
fehérebb, tisztább.
Neked nem cifra palotában,
istállóban van csak helyed.
Ólomsúlyos a kereszted.

Senkit még úgy nem üldöztek
a vérszomjas Heródesek,
Neked nem nyílik itt virág:
Nem figyelt rád ez a világ.
Alig sírt fel itt a lelked,
Sokan életedre törtek.
Ó, Te szegény ártatlanság!
Meghalt már a földi jóság?
Azért tudd meg: mindig vannak,
akik szívükbe fogadnak.
Ó. Te drága, tiszta gyermek.
Karácsonykor megölellek.

Hamis fény

Minden csupa csillogás,
ragyogás.

De, hogy mi van
ott bent a szívekben,
hogy van-e bent Valaki,
vajon ki tudná
nekem megmondani?

A te szíved milyen?

Fáj, sajog?

Egy zárt kamra csupán,
vagy Neki már otthont adott?

Szemed fénye tiszta ragyogás?

Vagy hamis fényt rajzolt rád a világ?

A legtisztább fény már ott ragyog,
ahol gyermekarcot csókolnak a csillagok.

Karácsony

Dallamot szítál az ég.
Földet ért csoda.
Angyalmuzsika.
Isten szeret még:
Földre szállt az ég!

Otthonosabb lett a föld.
Pásztor sípja szól,
Bölcs rá válaszol.
Reményünk friss, zöld:
Szentebb lett a föld!

Hogy jobb legyen az ember,
Ez lenne a cél,
S a hite acél,
Ki vétkezni nem mer:
Istenfélő ember!

Megváltó született

Havazott.
Csilingeltek
a hótündérek.
Angyalszárnyak
suhantak át
a házak felett:
Megváltó született.

Csillagok gyúltak
akkor éjjel.
Egy közülük
figyelemreméltó,
ragyogóbb, tisztább.
Betlehem felé sietett:
Megváltó született.

Béke üli meg a szíveket.
Otthonra talál a vándor.
A párás hegyek felől
szelídebb a farkasok
üvöltése.
Apám a kertünkbe fenyőt ültetett:
Megváltó született!

Meleget hoztál

Deres úton jöttél,
És meleget hoztál.
Szeretetet hoztál
Fagyos világomba.

Rőzse-gyűjtögető,
Apró öröm-szedő
Ember, nézz az égre:
Tied a fény végre.

Karon ülő gyermek
Csábító mosolya,
Bút űző mosolya
Sugárzik szét bennem.

Ezüst éjszakába,
Csillagokra várva
Hold táncol a tájon,
Havas, hegyes tájon.

Már látom, hogy virrad,
De még jár egy csillag:
Egy szép, fényes csillag
Sávot húz az égen.

Ez az én csillagom,
S talán egy szép napon
Eltűnik a fénye:
Belehull az éjbe.

Nem kell a virág

Öreg kis anyóka
Tipeg a téren át,
Reszkető térdekkel
Cipeli kosarát.

Nem ünnepi kalács,
Nem húsvéti sonka:
Sok illatos virág
Került a kosárba.

„Itt a sok szép virág,
Vegyenek, emberek!
Virágok árából
Én majd gyógyszert veszek.”

De nem kell a virág,
Hiába kínálja.
Leül hát egy kőre,
Már nem bírja lába.

Valaki mellé ül,
Halkan megszólítja:
-Tudom, te jót akarsz,
Drága kis anyóka.

A virágok által
Szebbé lesz a világ.
A szeretet olyan
Mint a gyöngé virág

De látod, milyenek
Lettek az emberek,
Nem kell már a virág,
Nem kell a szeretet.

Azért lesz életük
Szomorú és csonka,
Mert a lélek nem kell,
Csak a füstölt sonka!

Karácsony előtt

Vártam, hogy csillogón, puhán
szitáljon kertemben a hó,
hogyan hegyet, erdőt és mezőt
takarjon fehér takaró.

Ám a kertbe és utcára
kidobják a sok szemetet,
Gondolják, rászítál a hó,
És többé nem lesz látható.

Így várjuk a szép karácsonyt.
Olyan fehér, tiszta minden,
mintha öröm, s békén kívül
nem is lakna más a szívben.

Ám a fehér hótakaró
olvadni kezd, s elenyészik
S úgy a kertben, mint szívünkben,
a sok szenny majd újra látszik.

Bár bűneink takargatjuk,
rájövünk, hogy mind hiába:
Hogyha az emberek nem is,
a jó Isten úgyis látja.

Add, Uram!

Add, Uram, hogy szeressek másokat,
Csillaghullós estén simítsak arcokat,
Gyermekarcot derítsek mosolyra,
Hadd sírhassak én is a sírokért néha,
Szeretetet hintsek a világban széjjel,
Jótett útján versenyt szaladjak a széjjel!
Add, Uram, hogy mindig a szépet keressem,
Mint ahogy te engem, a testvért úgy szeressem!
Lábaim elé helyezd el a keskeny utat,
A kevesekkel együtt azon hadd jár hassak,
Sóvárgó szemekkel nézhessek az égre,
S utam végén egyszer megpihenjek végre!

Újesztendő

Tegnap még az Ó-nak
sírja körül álltunk:
Új csodára vártunk.
Ma már egyet léptünk,
Újba kezdtünk ismét,
a titkos jövődőt
nem ismerhetjük még.
Olyan jó így menni.
Nem riaszt meg senki.
Az úton vesz nincsen:
Velünk van az Isten!

Feléd sietek

Itt ülök a Feltámadottal,
Viaskodva a hullámokkal.
Lelkem is mély háborgó tenger:
Nehéz bánni az emberekkel.

Nem hús, nem csont: már a vérem fáj,
Belém a lélek csak halni jár.
Sem kép, sem hang nincsen már bennem.
Ki mondja meg, mit kéne tennem?

Mások öntöznek illat – vizet,
Frissítenek bús, bágyadt szívet.
Én itt ülök homályos szemmel:
Mit kezdjek hát az életemmel?

Nem indulok haza, várok még:
Biztatón kacsintott rám az ég,
Egy szép csillagtól erőt veszek,
Lásd, Uram, én feléd sietek.

Ha egyszer elmész

Ha majd fagyos télben mész el,
Már semmire nem emlékszel,
Szemed a Fennvalóra néz,
Földi gyönyör már nem igéz.

Ha a múltad lezárva már,
Odafenn egy új élet vár.
Nem leled oda az utat?
Van már, aki utat mutat.

Van már, ki megfogja kezed,
Talán Őt észre sem veszed.
Talán te még sötétben jársz
S valami új csodára vársz.

Ám jön a hajnal, s kél a fény,
Új remény és új születés,
Ha alszol a csillagokkal:
Énekelhetsz angyalokkal!

Többé nem didereg lelked.
Van egy szív, mely megmelenget.
És megérzed: ez nagy csoda.
Hogy Valaki elvitt oda!

Ha majd a szívem

Ha majd a szívem
Kihűlni akar
Gyújts tüzet
Szerelmed
Tűzhelyén
Hamar.

Súgjál valami
Szépet a fülembé
Hangod legyen
Gyógyír
A sebemre.

És ha majd elnémul
Ajkamon minden szó:
Szerelmed legyen
A síromon
Takaró.

Ó, te kis hercegnő

Ó, te kis hercegnő
ki azt hitted,
sírba lehet
zárni az Életet,
ki magadnak
kriptát rakattál,
olyat, mely dacol
az idővel,
honnan előjönni
többé nem lehet,
hova fény be nem
ragyoghat,
melyben csak
halál tanyázik,
mosoly és napsugár
örökre hiányzik,
figyelj rám:
kriptád fölött
átszáll egy
kismadár, és
elhullat egy magot,
belőle élet
csírája fakad,

s gyökerétől lassan
a szikla is hasad,
s tudod, kis
hercegnő,
az idő gyorsan fut,
s kriptád fedelén
a gyökér nyit kaput,
melyen át szobádnak
sötét világába
szabadon áradhat
élet napsugara.

Tudod, kis
hercegnő,
jobb, ha hittel
nézed
a rengeteg csodát,
amit Isten végez!

Péter a Mesterrel találkozik

Mikor Galileában jártam,
S életemet elhibáztam,
Találkoztam vele:
Kezein, lábain vérzett még a sebe.

Isteni dicsőség rajzolódt arcán.
Sugárzó mosollyal odafordult hozzám:
„Ne is tagadd, tudom már ki vagy!”
„Az vagyok, Uram, ki megtagadtalak.”

„Tudom, Péter, akkor nagyon féltél,
Mivel idegen tűznél melegedtél.”

„Azóta is, Uram, úgy reszket a szívem,
Vajon valaha is megbocsátasz nekem?”

„Megbocsátok, Péter, de van egy kérdésem:
Felelj, de őszintén, szeretsz-e még engem.”

„Uram, te mindent tudsz, tudod, hogy szeretlek,
De látod, még mindig bűnömért vezeklek!”

„Ne búsulj, reád még feladatok várnak:
Feltámadást hirdess a haldokló világnak!”
Látod, én még bízok rád feladatokat:
Legeltesd tovább a kicsi bárányokat!”

Péter

Fogadás, hűség,
Mind üres szavak.
Látod, milyen vagyok?
Megtagadtalak.

Azt hittem, jobban
Ismerem magam.
Csalódtam, s csalódtál
Énbennem, Uram.

Menj el tőlem, mert én
Bűnös ember vagyok.
Nem követlek többé:
Halászni akarok.

„Nem, Péter, bukásod
Után erőt veszel,
Te majd e kis nyájnak
Őrizője leszel.”

„Könnyeidért én
Meghallgattalak,
Tagadásod után
Még többre bíztalak.”

Én már az élettől
Többet nem remélek,
Csak, hogy mindörökre
Szeresselek téged...

Pirkad

Asszonyok jönnek
Sokan vannak.
Rám köszönnek.
Kezükben drága kenet.
Ajkuk suttogott
egy nevet.
Drága név ez,
Jézus lehet.
Sírhoz mentek.
balzsamozni
a szent testet.
Odaérnek
Mily döbbenet:
Nincs ott senki,
a sír üres.
Heródes volt?
Ki tehette
meg, hogy
innen elvitette?!
Sír-üregben
egy hang támadt,
és suhogtak
angyalszárnyak.
Kit kerestek, jó
asszonyok?
Nincsen itt, mert
feltámadott!

Tamás

I.

- Nézd, Tamás, mi láttuk az Urat.
- Nem hiszem el, nem lehet igaz.
Amíg a sebeit meg nem érinthetem,
Addig semmiképpen én azt el nem hiszem!

II.

Hol jártál, Tamás,
Merre sántikáltál?
A többiek igen,
De te még nem láttál.
Valóban én vagyok,
De te még nem hiszed.
Jöjj, érintsd meg sebem,
Hozd ide a kezéd!

III.

Uram, most már értem, most már el is hiszem:
Én Uram vagy Te, én élő Istenem!
Megengedted nekem, hogy a bűnös kezem
A te tiszta és szent sebeidre tegyem.

IV.

„Azok felelnek meg tanítványi tisztnek,
Akik boldogok, mert nem látnak, és hisznek!”

Virágvasárnap

Nem felejttem el
Azt, mikor a szív
Hozsánnát énekelt.
Furcsa egy nap volt:
Az úton tövis és virág.
Rózsát ültet, tövist
Fon a világ!
Hozsánnás kiáltást
Feszítsd meg követ.
A bűn a tisztára
Rádobja a követ.

A századik

Kilencvenkilencet számoltam.
Egy hiányzik, merre ment?
Merre van?
Tompa hegyű berkeken,
Párás szagú réteken,
Azt az egyet keresem:
Nem találom, nem lelem.
Az az egy még hiányzik.

Önmagamát keresem.
Én vagyok a századik,
Aki soha nincs sehol,
Eltévedtem valahol.
Ne keress a bérceken,
Párás szagú réteken!
Bűn mélysége a tanyám,
Ott rám találhatsz talán.
Ne hagyd ott a meglévőket
Miattam, ki mit sem érek!
Hívó szavad úgysem értem:
Nem érdemes lépni értem.

Ha majd jön az este

Ha majd jön az este,
S fáradtan talál,
Lehajtom fejem öledbe,
Hol csendes álom vár.

Egy tücsök zenéje
Álomba ringat,
S a kitárt ablakon át
A hold bekacsingat.

Tudom, hogy ilyenkor
Édes az álom.
Kezem a szívedre téve,
Istenemet áldom.

Ha ébred a hajnal,
S mosolyog a nap,
Mi boldogan kelhetünk fel:
Szívemen ringatlak.

Ha dolgos két kezem
Munkába lendül,
A leszálló nappal újra
Hálászavam zendül.

Nem tudok Rád nézni

Én már nem tudok Rád nézni.
Lehajtom fejem,
Csak a port nézem.
Az vagyok, kit kín
terhe gyötör.
Hitet ölt bennem már
a sok csalódás.
A csillagpihék már
leszálltak köntösömről.
Nincs már nekem ékességem.
Csak fájó lelkem van.
Golgotai véresődet
hullasd rám, Uram!

Senki sem mondta

Senki sem mondta még,
Hogy itt már közel a vég.
Valaki elmondja talán:
Én is álltam az idő falán.
Sejtettem ezer csodát,
S mind a jövőből jön át.
Ülj mellém, jelenem Fénye:
Légy Te a jövő reménye!

Tik-tak vers

Olyan kis furcsák most
Ezek a tik-tak-ok.
Amint halvány fényben
Asztalnál gubbasztok.

Éjszakai titkok
Lapulnak mindenhol,
Már nem csak az óra,
Szívem is tik-takol.

Olyan jó hallgatni
A csend üzenetét,
Titkos éji lepkék
Szárnybillentő neszét.

Hallani, amit csak
Csendben hall a lélek,
Amit nem is hallok,
Csak hallani vélek.

Egy onnan felülről
Érkező halk hangot,
Egy csendes hívó szót,
Angyali tik-tak-ot.

Érzem, hogy megérint
Az ég üzenete,
Érted is tiktakol
Atyádnak a szíve.

Ha majd elnémulnak
A földi tik-tak-ok,
Vár a csend hona, hol
Békén megnyughatok.

És, ha itt a hajnal,
Hármat üt az óra,
Indulhatok haza
Majd a tik-tak szóra.

ÉVSZAKOSDI

Bohókás évszakok

Júniusi tél,
Deret ígértél.
Decemberi nyár,
Kánikulát vár.
Áprilisi ősz,
Vihar füttyül, bösz.
Októberi tavasz,
De szokatlan maradsz.
Így múlnak az évek el,
Vajon ezért ki felel?
Téged talán érdekel.

Madársors

Szénszemű széncinkék,
Legyetek őszinték!
Vörösbegyű vörösbegy
Úgy kellene, s nem úgy lesz.
Fekete csók csókák
Nótámat elhúzták.
Szarkalábú szarka:
Isten így akarta.

Valamit tenni kell

Hóból nőtt hóvirág
Selyemfehér,
Sárból nőtt sárvirág
Semmit sem ér.
Törzsből nőtt rügymosoly
Tavasza nyit.
Emberek, tenni kell
Végre már valamit!

Ébredés

Neked még jó sokkal tartozik a tél.
Párás küszöbén álmosan átestél,
És mosolygós tavaszban ébredtél fel:
Hisz téged mostantól a fény érdekel.

Március még mindig támaszkodva jár,
Gyermeklábát mélybe húzza le a sár,
Hó-fröccsös ruháját lengeti a szél,
Nyomában csendesen könnyet sír a tél.

Kerti kis madaram felkapja fejét,
Jobban érzi már a napnak erejét.
Mosolyra húzza kelyhét a hóvirág:
Már csak tavaszról álmodik a világ.

Tavaszi jön

Odakint mérgesen visszamar a tél.
Ráborzad merészen enyhe déli szél.
Foltos felhők mögül kitekint a nap,
Hókrisztályt olvaszt el pillanat alatt.

Földanya alszik, még dermedt a háta,
Tavasztündér zöld takaróját várja.
Álmodik meleg, verőfényes tavaszt:
Hátán szántsón már barázdát a paraszt.

Lesz -e még tavasz, lesz- e még kikelet?
Szebb tavasz után sírnak az emberek.
Te fagyos világ, dermedt lelkű élet,
Meglátod, újra minden olyan szép lesz!

Pezsdülés

Fagyos szekerén
elgördült a tél.
Tovaszaladt.
Nyomában szikrázik
a fény.
Jön a tavasz!

Ujjongva táncol
a felszabadult föld.
A fagy körme már
nem mar tovább.
Pezsdülni kezd újra az élet:
Én látom az ébredő csodát.

Kibontakozás

A rohanó folyó
nesztelen hárfajátékára
a fűzek táncot
lejtnek.

A barkák vatta-puha
párnáin méhecskék
zöngicsélnek.

A vízi récék recsegő kiáltása
szerelmes üzenetté
finomult.

Egy titkos művészkéz
zöld ecsetet vont
végig a parton.

A fű nyers illata
s az ibolyák lila
kacsintása jó érzést
kelt tüdőben és
szívben.

Száz és száz gólyahír
a napnak kínálgatja
bájjait.

Az emberi lélek
titkos lejtőin
báránycsókák ugrándoznak.

A virágokat csókolgató lepkék
szárnyain szivárványosan
lüktet a boldogság.

Most jöttél

Most jöttél
és milyen új
a dalod.
rügypattanós
tavasz a
hajnalod.
ibolya-mosolyodba
szerelmes a világ,
hervadni kár lenne
nefelejcs-virág.

Nyár

Parázsló párán lovagol
a tűzkeblű nyár.
Sárkánylobot lehel,
szembeszállni ki mer
parázsló világgal?
Nyári aratás
hűs dalára ébred
a hűlni vágyó
tűzokádó ígézet.
Csak várj, míg nyakát
szegi a kalász,
míg a pipacs vörös
szemgolyója áthunyorít
a sík rónatájon,
míg a vándor
tarisznyáját bontja,
s kulacsából pár
kortyot leránt.
Akkor jöjj, és
lásd meg, mi van
még abból a
parázsló csodából,
amit ígért a tűzkeblű nyár
neked is!

Esővárás

Nem jön eső.
Délre leső emberek,
tikkadt sorsú röghegyek,
harmatsarjat epedők:
elkerült ma az eső.

Tegnap sem volt,
pedig dalolt a
szántó-vető ember.
Isten felé nézett
nagy-nagy félelemmel.
Dörrent is egyet az ég:
De nem esett még!

Esni fog egyszer.
És te letelepszel ott
a harmathegy tövéen.
Ott a síró csillagok
hullatnak rád könnyesőt.

Esni fog egyszer:
Elpihensz a fellegekkel!

Az est szava

Bóbiskol már a nap,
Felhő-párnára hajtja le fejét.
Leküzdte ma is a hosszú távot,
Kívánjunk hát neki szép álmot!

Az est szavát némán hallgatom,
Fáradt homlokom simogatást vár.
Csendes nyugalom tölti be szobám:
Reád várok csillagos éjszakán.

Átváltás

Tavasza sem volt az idén.
Hirtelen förmedt ránk a nyár.
A síkon lüktet a délibáb.
A földben alszik a mag,
Kalászt álmodik, kenyeret.
És csirátlan marad.

Üresbe markol bele így az ősz.
Kevés édes csordítja nedvét.
Kirakja meztelen keblét a nyár.
A fákon aszalódnak az ízek.
Tavasztalan, torzszülött élet:
Ki tudna megmenteni téged?

Őszt még nem űzött el senki

Őszt még nem űzött el senki.
Hatalmasat bukott a nyár.
Avar-rojtos dér-csillanó
Ezüstköpenyt hord a határ.

Ifjú voltál, alkony lettél.
Őszt még nem űzött el senki.
Párás úton visszanézhetsz
Bukott álmokat keresni.

Vörös párnán hajnal reszket.
Beteg világ, téphet a láz.
Őszt még nem űzött el senki,
Hogyha dacolsz, porig aláz.

Múló idők folyópartján
Mért nem lehet visszamenni?
Zajgó világ, halld a csendet:
Őszt még nem űzött el senki.

Téli alkony asszonya

Egy tündöklő szép téli alkonyon,
A vörös nap még táncolt a havon.
Mikor egy csodás tüneményt megláttam
Nem is tudott tovább vinni a lábam.

A vakítóan szép hófehér tenger
Apró, fényes szikrákban csillámlott fel.
Az ég alján egy elnyúlt, vörös tócsa,
Mintha a véremből festették volna.

Egyszerre csak egy tüzes mén paripán
Felém ugratott egy aranyhajú lány.
Ezüst köpenyén szétomlott a haja:
Szép volt, mint álmaim legszebb asszonya.

Feléje nyújtottam reszketeg kezem:
Mert azt hittem, talán megérinthetem.
Mikor már szívemben éledt a remény,
Hirtelen eltűnt a csodás tünemény!

Az ég peremén csak sötét folt maradt.
Reszket lelkem az élmény súlya alatt.
Lassú léptekkel elindulok haza,
Kísérj el, álmaim legszebb asszonya!

Téli nyugalom

Havas téli tájon
Egymagamban járom
A nyomtalan utat.
Szemem távolt kutat.

Csupa fehér tenger.
Messze néző ember
Ugye vakít a fény
Az alkony köpenyén?

Leomlok a hóba
Puha takaróba.
Jó itt megpihenni:
Nem talál rám senki.

Valami ébred

Még tartja magát a tél és
nem fél a tavasztól.

De ha fentebb ül
majd a nap az égen,
tüzes mosolyával
fagyot olvaszt,
s a tél kemény szíve
is megenyhül, és
új élet virul
maholnap,
csak remélj!

ÍROK NEKED

Sóhajok szállnak

Sóhajok szállnak fel.
Sóhajok hullnak le.
S kihűlnek a vágyak:
Annál jobban vágylak!

Ha már a fény elfogy,
Az élet is elfogy,
Megragadlak hévvel:
Fáj, hogy te is vérzel.

Száll az alkony szárnya,
Kopott idő szárnya,
Takargasd be arcom:
Hátha csak elalszom!

Téged is hívtalak

Téged is hívtalak,
Hogy hajózz el velem
Végtelen vizeken
És zúgó tengeren.

Más hajóba szálltál,
Ó, ki tudja miért?
Nem rajongott lelked
Egy közös holnapért!

Te csak mosolyogtál
És nemet intettél.
Mégis mosolyoddal
A raboddá tettél.

Távoli fényt látok:
Világítótorony!
Sötét éjszakámon
Csalogat utamon.

Csendes a kikötő,
Olyan nyugodt minden:
Te is kikötöttél,
Itt vagy a szívemben.

Nézz rám!

Nézz rám!

Ma látni akarom
arcod, úgy tisztán,
ahogy az égi fény
áttáncol az
éj közepén.

Szólj rám!

Ma hallani akarom
hangod kristály
csendülését,
mint hullámok
szelíd csobogását,
égi hangzatoknak
földi sóhajtását.

Fogd kezem,
hogy érinthessem
forró homlokod,
Hideg a kezéd!
Jó most a
közeledben együtt
fázódni veled!

Írok neked

Írok neked
Szerelmesem
Az ihletet
Tőled veszem.
Hogyha magam
Kevés vagyok:
Akkor reád
Verset hagyok
Egyszerű dal
Telve rímmel:
Szeretlek a
Verseimmel!

Társam vagy

Társam vagy.
Együtt járunk
gondhegyek fölött,
megosztva könnyet,
bút és örömet.
Kezed a kezembe
szeretõn szeretve
átölel a fény.
Az árnyaktól
féltelek én.

Szemünk sarkában
néha könny lapul.
Néha a szép nap
lilába alkonyul.
Bolygó életünk
csillagközi térben,
lelkednek vonzó
lúktetését érzem.
Épp azon tûnõdöm,
hogyan rohan az élet.
Milyen jó, hogy eddig
megoszthattam veled!

Az én apám

Feléled ma bennem sok-sok kedves emlék
Apámról, ki innen elköltözött már rég.
Valamikor ő is legény volt a gáton,
Minden jóságáért azóta is áldom.

Nappal kaszált, kapált és éjjel őrködött:
Szívós, életedzett ember volt szerfölött.
Ugyanakkor gyöngéd, imádkozó lélek.
Mellette volt csak szép s áldott ez az élet!

De jöttek a gondok, megfáradt a szíve:
Sajogni kezdett, és lelassult üteme.
Ámde a jó Isten nem hagyta magára:
Felcsókolta őt a csillagok honába!

Sírva dalolnak

Az anyák sírnak.
Májusi záporként csillognak könnyeik.
Mert ők sírva dalolnak,
mosolyuk a holnap.
És ők mégis sírnak,
mert nem értik őket.
Áldozatuk soha nem nő
távol csillogó szemekben.
Gyermeki hála messze ül,
s az anya egyedül
hordja terheit.
És hiszi, bírja egy percet
könnyek nélkül.
Az anyák sírni tudnak,
és boldogan mosolyognak,
mert könnyeik közt
szivárványt szór
szeretetük sugárzása,
mit retinán vetítve,
csillagúton bevisz
a gyermeki szívekbe.

Útra készen állnak az anyák

Még itt vannak, de már útra készen állnak
A távolból árnyak intenek felénk a homályos
csendben.

És elindulnak.

Zárt menetben, könnyes szemükbe port hint a
szél.

És mi sajtó szívvel állunk.

Ürmös sóhajjal utánuk kiáltunk:

-Ne menjetek még, ti
könnyesen mosolygó,
szeretve aggódó
jó édesanyák!

De hiába száll a vágyunk,
üres hang a kiáltásunk,
mert menni kell...

Anyaszíven is bélyeg a mulandóság,
de lépcsőjük az örökkévalóság,
mert ők nem halnak meg,
csak elköltöznek
messze, messze, túlsó partra térnek,
és örökké élnek ott és
a szívünkben, hol
nyomokat hagy lelkünk ösvényén,
csendült búcsúszavuk.

Még egyszer visszanéznék.
Kezükben pálmát lenget a szél,
szemükben szelíd lángok égnek,
és ők néznek csendesen és boldogan.
Míg a bíborvörös alkonyban állnak,
s a múltó percek egyre szállnak,
a szívük csendesen muzsikál
egy kedves hangú,édes altatódalt,
majd ismét tovább suhannak lépteik.

És mi lépünk szorosan a nyomukba,
ezüstös fűrtjüket koszorúba fonja
két kezünk, s még egyszer
rájuk néz szemünk,
az édesanyákra.
Bár törékenyeknek látjuk őket,
minden édesanya hős lett,
mert odaadta életét,
szívét,lelkét,mindenét,
egy parányi,szelíd
rózsaarcú gyermekért:
A JÖVŐÉRT, mely
epedőn kiált:
-Maradjatok még ti
könnyesen mosolygó,
szeretve aggódó,
jó édesanyák!

Anyám a kert alatt

Anyám a kert alatt állt,
s a Kraszna őszi habjai
fiáról meséltek,
ki nagy lesz és erős,
mint minden Kraszna
parti hős.

És a vihar elvitt messze
tőle, de ő most is a kert
alatt áll, onnan nézi
halász fiát, fűzfalombos
partok mentén, hátha
hozzá visszatalál.

Elégtétel

Mint anyám
izzadt homlokán
táncoló gyöngyök,
úgy peregnek
a naponkénti
morzsák szikkadt
tenyeremen.

Beetetett a
csali világ, s
bordámat rázza
mint tengeri rája
tengernyi bajom
hullámai közt.

Egy könnycsepp
jár nekem is,
mely anyám
izzadt homlokán
letáncol igazgyöngy
csillogással.

Gyermekeimnek

Ti egymást szeressétek!
Röviden ennyit kérek:
Mert rövid ez az élet,
Mert rövid ez az élet.

Minden vitaszó, lárma
Köztünk ki legyen zárva:
Még szebb jövőre várva,
Még szebb jövőre várva.

Egyszer széthord az élet,
Üres marad a fészek,
Kísérnek az emlékek,
Kísérnek az emlékek

Ti egymást szeressétek,
Mert elrohan az élet,
És minden semmivé lesz,
És minden semmivé lesz!

Csak mosolyogj!

Csak mosolyogj!
Neked még szép a világ.
Bimbó életed kinyílt:
Lett belőle virág.

Csak mosolyogj!
Életed csodás varázs.
Téged mindenki szeret:
Isten vigyáz reád.

Csak mosolyogj!
Óvnak szülői karok,
Földi kis angyal lettél,
Szép, mint égi angyalok.

Csak mosolyogj!
Lelked ne töltse bánat,
Sírásod szép muzsika:
Betölti a házat.

Csak mosolyogj.
Mi imádkozunk érted.
Örömünk sugárzik rád,
Legyen boldog élted!

Egy kisfiú álma

Alig, hogy megjött,
s napos sem volt még,
már távolba nézett,
pupillája égett.

Önmagát kereste
álomúton járva.
Pár év múlva alig
ismert önmagára.

Utca forgatagban
gyermekarcot látott,
ki könnyesővel mosta
ezt a nagyvilágot.

„Ki vagy te kisfiú?”
„Vak vagy és nem látod?”
Ki itt sír előtted,
az a te képmásod.

Ida-köszöntő

Egy drága asszonyról szól a dalom ma,
E kedves nőt így hívják: Ida
Egy szerető férjért égett az ő szíve,
Kivel messzi földről költözött rég ide.
Sok boldog év után az a bánat érte,
Más világba tért meg hűn szerető férje.
Azóta gyászolja, folyton őt siratja,
Sok vidám dal után gyászos lett a hangja.
Pedig sok szép dalt tud, s lelkét beleadja:
Minden bűt elfelejt az, aki hallgatja.
Tudjuk, nagyon nehéz úgy, egyedül élni,
Azért légy itt köztünk, drága Ida néni!
Az Úr Jézus által testvérünk vagy nekünk
S itt, e nyájas körben mi nagyon szeretünk.
Az Úrhoz száll ma is éretted hő ima:
Isten éltesse hát, drága, kedves Ida!

RÉSZETEK LETTEM

Itt vagyunk

Millecentenárium.

Ezerszáz éve

Itt vagyunk a völgyben

Sík rónát és hegyet népesítve.

Árpád szava harsan,

Lehel kürtje bömböl,

Gyermek sír a parton,

S könnypatak fakad.

Úzött, hajsolt állat

Erdőben a vad.

Nekünk itt élni kell.

Hazát adtak apáink.

Mindent nekünk hagytak.

Jól meg kell becsülni,

Hazává kell tenni

Ezt a sivár földet.

Ezer év után is lélegezni,

Itt élni kell vagy

Itt kell elvérezni,

Unokát emelni a jövő felé,

Csillagokat szedni

Sötét úton járva,

Semmit sem adva

A világ szavára.

Magyar szívdobogás,

Dobpergés a sorsod,

Ütők keze alatt

Tam-tam lesz a hangod,

Ideje, hogy most már

Vedd kezedbe sorsod!

Erdély

Sólyomcsőr csattogó felülnézet,
Nagy pupillák mögé zárt kékség,
Kincset takaró ősi merészség,
Megidézlek!

Őspárás hegyóriás lába előtt,
Hol otthont talált magának a róna,
Siratlak Trianon óta,
Ki elvesztél.

Fiad vagyok, apám mondta szegény,
Imakeretbe fűzöm bele neved.
Mint gyermek anyját, úgy féltelek,
Leszel-e még enyém?

Botond

Döngő világkapuk előtt
kötélhúzó hős
buzogányt emel,
reszket a világ,
Bizánc megtorpan.
Félholtan hever a föld.
Hős Botond üt rést,
s kelet népe felkapja a fejét.
Én nem tartom többé titokban:
Azóta a szívem nagyobbakat dobban!

Voltam, vagyok, leszek?

Voltam

Leszek

Vagyok:

Míg bele nem halok

Vagyok.

Voltam.

Leszek:

Élni eresszetek!

Leszek.

Vagyok.

Voltam:

Éltem eldaloltam.

Voltam.

Vagyok.

Leszek:

Míg síromba veszek.

Vér nélküli ember

Megvágta előbb csak az ujját.
Nem szivárgott belőle vér.
Megszúrta hát a szívét,
Belemártva az éles szikét,
Ha piros nedvet abban sem lel,
Ő már vér nélküli ember.

A szív sem vérzett.
Mi benne volt, rég elégett!
A gond elitta már a vérét.
Mostoha sors.
A nagy vérszopó
Kölcsön kérni nem mer:
Marad vér nélküli ember.

Most újabb próbát hajtott végre:
Szöget ütött a fejébe,
S megcsapolta agyvelejét,
Onnan sem csurgott piros vér!
Magához tért s rájött végre,
Fő a szív, ha nincs is vére!

Vasarely* álma

Csupa pepita,
kockatér domború hastájéka
a mindenségnek.
Sötét keretben világos valóság
adja a formát.
Úgy álmodta meg a végtelent,
mint tarka mezőn
pillangót üldöző tündérgyerekek
Óperencián túli világot:
Se volt, se van, de lesz,
lesz a kockatérnek
pepítés, tarka igazsága.
sötét meder, kontúr
emberszabta vágya:
Vasarely álma.

* **Victor Vasarely**: magyar származású (Vásárhelyi Győző) francia festő, grafikus, az op-art nagy hatású képviselője. Képei geometrikus elemekből épülnek.

Van bennem valami

Szeretném végre elmondani:

Van a lelkemben valami,

Valami furcsa, fojtogató

ősi érzés, nincsen rá szó.

Érzem már évek óta: belül,

szívem táján valami lehül.

Mit lehetne ellene tenni?

Ki kéne a világból menni?

Fagyos világban nyugtalan az álom.

Éjjel forgolódom, nyugtom nem találom.

Messzire térül el minden gondolatom:

Van - e itt nekem igazi otthonom?

Messze kéne menni, végre megnyugodni,

Este megpihenni, s végtelent aludni...

Nem érezni tovább, hogy fáj ez az élet,

Hogy reményem törött, s vágyam semmivé lett.

Választások előtt

Kampány indul:
Ki legyen az, aki
felvállalja életek gondját?
Ki érez magában erőt
elűzni életgondokat,
s megváltást hozni végre!
Heten indultak.
Ez még nem elég,
mert, hogy kell
a nép,
hadd hallja
hétnek ígéretét:
Ezt, meg azt
teszek!
Drámai színjáték ez.
Egy másiknál többet
egyik sem tehet.
Magában a puszta
indulás sem elég:
Oda szív és kéz kell,
no és sok-sok pénz.
Egyik sincs meg,
vagy ha mégis,
nagyon kevés.
Gyenge lesz hát ismét
itt a megélhetés!
A törvény örökös:
Aki mer az nyer!
Aki pedig nem nyer,
az mást irigyel!

Útmunkások

Csak ülnek

Várnak.

Lassan gödröt

vájnak.

Ismét várnak.

Nem ülnek:

Állnak.

Gondolkodnak:

Azt is szabad.

Bárcsak tudnák:

Kapnak- e holnap is munkát?

Talány

Millió parány talány
polkázik a búbos érc parány
kemence oldalán.

Epedő redő daloló, magoló
pókhálós pehelyszárny
kalitba zárva.

Mi lehet belül a húsfalon?

Rabmadár álma?

Sistergő millió... talány?!

Suhanc

Komló kapaszkodik.
Karót keres.
Karcsú rúd, görbe fa lesi
a kapu mögött.
A komló nyújtja felé
hirtelen megnyúlt törzsét,
és kíváncsian néz a ködbe.
Tornászva átszökik a lét fölött.
Lábai ősi gyökérről nőttek.
Szerencsés volt: Fejére humuszt
szórt az élet,
s ettől olyan nyurga,
olyan szép lett.

Sorsindulat

Semmiből jött
paránytüzek,
sorsbordák közt
fénylő sikoly,
semmibe vett sorsindulat
ereidben erőd kiforr.
Préseltsonka végtagjaid
reszketve visznek
mélység alá.
Céltévesztett űzött élet,
partok alatt elsuhanó
csodapatak, állj meg végre:
Ne fuss el a semmiségbe!

Riadó

Ugrik az öreg.
Ő még hallja a trombitát.
Ágydeszka reccsen a dereka
alatt, amint ellöki magát
a vízszintes világtól.
Fürgén magára ölti a szobát,
s mint világba lépő óriás,
átugrik a kormos éjszakán.
Ő még hallja a trombitát.
Riadó! Már féltelek is téged,
riadtan szétfutó élet.

Részetek lettem

Krumpli-vacsora illatú
nyári estén jártam át az utcákat.
Szerényen lapultak meg az álmok
a házak között.
Éltek itt már nagyok,
borjuk rekedt hangja,
libák gágogó zenéje,
négy lábúak vész-kiáltása
között,
s egy család most ideköltözött.
Minden ismeretlennek tűnt,
bár az ember mindig ugyanaz:
Ráncos, kérges tenyeres
munkás kéz,
nagy szellem.
Sorsuk között
én is átlépkedtem.
Ismerősnek tűnt az
ismeretlen.
Az emberek befogadtak
engem,
s járom velük a mezőket,
krumpliföldön ültetek,
vagy csak ott járok.
Gazt tépek ki
olykor a szívemből.

Ugart tisztítani jöttem én ide!
Krumpli-sorok végéről
szívetek hozzátok ide!
Vessünk és arassunk együtt,
mikor,minek alkalmas ideje van.
Tarkapalástos ég alatt,
a sorsszekér nekünk maradt.
Mert igavonó nemzedék vagyunk,
izzadt homlok és tenyér.
Be nehéz a sorsszekér!
De húzni kell,
tolni kell,
hurrázó emberek!
Mozduljon előre
nyikorgó kerekén
homoktengernyi gondok
nyomtalan útjain
a sorsszekér!
A vágy, az erdő, az erő
már puszta rét.
Sikolts erős gőztorokkal
a holnapért!
Sorsszekér mellől csillagokra nézve,
bízd elakadt sorsod a sors Istenére,
S krumplivacsorás nyári estén
megnyugodhatsz végre.

Például

Például, ha jönnek
Rejtett valóságok,
Például, találni
Valóságos álmot.
Például, én láttam
Ébren alvó fákat,
Például elhoztam
Utas tarisznyámat.
Például lássátok
Felsebzett a talpam,
Például hagytam el,
Amit el akartam.
Például én példát
Nem adhatok mással,
Csak bizonyítható
Példamutatással.

Parasztzsors

Sír, búg, nyikorog, nyerít.
sárba feneklik az
ing-újjra gyűrődött
parasztszekér
tengelyig.
Nyúlt taliga.
Az idő megrágta.
Kopott volt már akár
a gazdája!
Hósszé repedt az
ökörjárom.
Én pedig csak azt
sajnálom, hogy
rajta nem segíthetek.
De vele együtt
sírok egyet.

Negyvenöt felé

Arra járt már,
amerre szürkülni
kezd az ösvény,
s az idő deret lehel
kelet felől nyugatnak,
mikor fájni kezd
az, ami múlt már,
s elmaradt az élet fele.
A férfikor ideje ez.
Az ifjúság végüzenete.
Te menj tovább, és
ne roppanj bele!

Most megnyílt valami

Kitömött égpárnák
libapihés lenge
álma kóstoltatta
velem a valóság étvét.
Ibolyakék égen most
megnyílt a lét
kacsintó szemének
pupillája.
Mása ez a másnak,
a formátlan formának
gyönyörűsége.
Szűztől kiröppenő
kék madár megnyúlt
szárnyú pörölycsapás.
Darabokra hulló bánatom:
Az fáj nagyon, hogy a
most megnyílt
világot világtalan
fajta „nihil sum”-ok
fröcskölik feketére,
és a nyílt szemszögek
nyújtott horizontja
fölött ellebbent a
kékmadár.

Miért ne tudnék

Miért ne tudnék én verset írni?

Eres kezek tolták kezem a

papír fölé még a tompán

mocorgó múlt

asztallapja alatt,

Gügyögő fog-csorba

kattogó kinja közt

szívtam át az időrésen

a lényeg foszlányait

kis szobámban.

Furcsállom a furcsa dolgok

pattogását a

vénáim körül.

Pedig lélekcsapoló

öv-gyűrűk mérték

ihletpulzusomat.

Miért ne tudnék én verset írni

rímtelen rímekben, csendligetben ballagó

ákom-bákom leplű meztelenségben

ha már én is látó lettem,

látóidegben mozgó

ízetlen móka,

Neander óta?!

Mára elfeledtem

Mára elfeledtem, amit kellett.
Parttalan szakaszhoz érve,
Hullámok közt élve
Éltem én is egyszer...
Ma már tudom, hogy ott vagyok,
Ahol a part szakad.
Rovarszárnyon suhogó nyári este,
Kormos palástodat vedd az emlékekre!

Koldusrománc

Forgalmas útszélen
Vak koldus ül.
Előtte zajos forgatag,
S ő hegedül.

Lába előtt üres a kalap,
S ő vár ott egyedül.
Szívét egy dallam lángra gyújtja,
Szemébe bánat-könny vegyül.

Úgy látszik, rá senki nem figyel.
Olyan megszokott kolduskép ő már!
De még a reményt nem adja fel,
És csak sír a dal tovább,s úgy vár.
De a kalapba semmi sem koppan.
Szívek és pénztárcák meg nem nyílnak
A hegedű húrjain már táncol a vonó,
S a húrok a verésre egyre jobban sírnak.

De lám csak, most ráfigyel valaki:
Rongyos alak, ő is koldusféle,
A dallam átsuhan az ő lelkére is,
Mert lelke van, de nincsen pénze.
Most koldulhatnak ketten is,
Most nincs jelen itt a rend őre,
A sorstárs elé lassan odatántorog,
Majd leül mellé a hideg kőre.

A vak koldus megérzi,
Hogy valaki melléje ült.
Most csak ennek szánja a zenét,
S szomorúbb dalt hegedült:
„Szegény vagyok, semmim sincsen”
Csak egy éhező családom,
Belém is halni jár a lélek,
Kemény világ ez, barátom”!

Aztán a jövevény feláll:
„Köszönöm a dalt testvérem,
Fogd utolsó falat kenyerem,
Utolsó falat koldusbérem!
Nekem úgy sincs szükségem rá,
Senkim nincs és szívem beteg,
Búcsút intek e világnak,
Én már nagyon messze megyek.

Másnap aztán a vak koldus
Új dalt kezdett, mely arról szólt,
Hogy élt itt egy szegény koldus,
Ki a leggazdagabb ember volt ...

Kétség álomembere

Az éjszaka meghaltak
a sötét muskátlik.
Sziromba fagyott az alvadt vér.
Egy fájó üzenet nesztelen
a szívemhez ért,
s én kiáltok rémulten
a csészefényű reggelért.
Álmatlan világ
ölelt körül akkor.
Fantomkarok görcse
rándult át szívemen.
Azt hittem, a mélybe húz,
és akkor érkezett a fény.
A koronás nap szerződte
magát mára,
már a harmatcseppen
táncol szivárványa.
Már nem félek.
Újra van remény.

Zölden virítanak
a pompás szőnyeg-testek
a kerti vén körtefa alatt.
Maradt a kígyózó mosolyból,
maradt elég.
Elég?
Jaj, ti rabló álmok,
miért csaltatok meg?
Miért törtetek rám?
Lám, alig gyúlt fény a szívembe,
tömlöcbe visztek,
bánat-verembe.
Hallom, lassan üt az óra.
Nekem nincs erőm már a jóra,
mert éjszaka dermedt rám hirtelen.
Fent már hunyorognak a csillagok.
már kialudt a halvány fény.
Maradt egy fakult nyom
a porban: az álomember,
én.

Már nem rohanok

Mezítláb indultam el
kuszált utak fonalsávján
tántorogón lépve
a bűvös jövő felé.
A múlt fakult képemlék lett.
Időm rég megérett.
Lassultak lépteim.
Már nem rohanok.
Vissza sem lépek.
Megragadom a jelent:
Most már nem is félek.

Ketten voltak

Ketten voltak,
Eggyé lettek.
Szépet unni
Elégeltek.
Csillaghegyen
Ünnepeltek.

Ketten voltak
Vörös hajú óriások:
Törpelábú őstitánok.
Eggyé lettek,
Ünnepeltek
Csillaghegyen otthont leltek.

Ha meg nem haltak,
Most is élnek.
Mese volt csak,
Csillag-ének.

Keresem őt

Keresem őt.

Kicsoda ő?

Ő a csoda

Harmónia.

Ki megy oda?

Ki a csoda?

Senki, csak én,

Gyász-feketén.

Összhang ölen

Kutatlak én:

Megtalállak:

Az lesz csoda:

Igazi szép

Harmónia.

Időszekér

Ostorpattogtatós fagyköröm
ötökrös időszekér
gördül.
Két évezred
útjára fordul
és meg nem áll.
Táltos meseemlék,
szédült időszekér
itt hagyta.
Fagycsikorgó kerekek,
szívtakarón dermedt
nyomok,
dérszikrák csillámló útjain
még sírni tudok.

Idegelvonás

Barátom, ki
érszűkületembe
barlangot vájtál
és vénáim között
ösvényt találtál,
idegemre ültél,
állj fel gyorsan onnan!
Teher vagy s a súlyod alatt
az ideg összeroppan.

Fuvaros

Bakon ül.
Rakomány mögötte.
Fogat előtte.
Élete zavaros:
Fuvaros.

Megfordul.
Ugarra hajt.
Lepakol előtte.
Rakodik utána.
És szegény azt hiszi,
Hogy a célig elviszi.

Szaladnak az évek

Szaladnak az évek,
Elsuhan az élet.
Mire jött a tél,
Te is elmentél.

Pedig mennyit vártam,
Dideregtem, fáztam,
Ó, mennyire fáj,
Hogy most itt hagytál!

Hosszú lett a tél,
Nem múlik az éj,
Lelkem megviselted,
Nem fázik a lelked?

Fények árnyékán túl

A tények szeme láthatatlan
Húrokat határol.
Fények árnyékában még
Lapul a gondolat.
Szilánkpadról tovább már
Ne topogjatok vádak vadlovai!
Ne hordjatok mérges mézet,
Orzó méhek!
Keserű az, mi nagyon édes.
Mandulaszemű vágyak
Sarkon forduljatok!
Fények határán túl
Messze illanjatok!
Gyávák harca
Hátraarca
Nem mozdít világot előre
Fények árnyékán túl.

Felfelé csácsogó

Vércseszárnyú magány,
Talán ott élsz, ahol
vagánykodik a vagány.
Fakó arcon sörtét simít
a borotvaélen táncoló
valóság.
Pengére hulló szúnyoglás
kaszál még néhány lendítést
lábad előtt.
S hogy új társat talál-e? Talány!
Csend-szárny csendpihéi közt
költ a magány.

Én sírok

Mintha valaki sírna.
Megszokott dolog.
Nincs benne semmi furcsa:
Csak én sírok.

Félnégyes ébredés minden éjjel,
Nem tudni mi, de itt bent
Kis sötét szobámban
Sír bennem valami.

Hollószemű éjjel őrt áll
Csörkoppantó sereg.
Esőt csapkod, könnyet árul,
Ablakomra mered.

Sötétűző lámpa mellett
Kusza rímekeket írok.
Fénytűző, rímtelen élet,
Miattad sírok.

Így vigasztalja az ember
A rímekkel magát,
Hasznosan töltve el
A hosszú éjszakát.

Emléktábla előtt
/Sándorhomokon/

Tizenhárman vannak,
Úgy, mint Aradon.
Hős veríték csillogó gyöngye
hullt le homlokukon.
Tusakodni mertek
hazáért és népért.
Az a remény vitte őket
csattogó csaták
tűzpoklán át,
Hogy majd visszatérnek.
És nem jöttek haza.
Elsodorta őket
háború vihara.
Mindenkire várt
itthon valaki.
Síró hitves panaszszava,
gyermeknek szép mosolya,
az otthon édes világa
fogadta volna vissza őket.
Közben mind a tizenhárom
Hős lett.

Akik utánam jönnek

Nekik is kell szólni valamit.
Súgó patakok, kiáltó hegyek által:
Vigyázzatok!
Az idő nagy jövő-menő.
Hitvány embert sűrűn látni.
A szemüveglencse sok.
De ti maradjatok
szemüveg nélkül,
napellenző nélkül!
Valaki a bölcsőtöket
cipőorral bökte.
Aludj édes!
Valaki az álmot ellopta.
Már csak a csikorgás emlék,
a bölcső nem ...
Le az elmúlással,
és fel a bölcsővel!
Ez legyen a jelszó
azoknak akik utánam jönnek.

Az emberről dalolok

Lant van a kezemben.
A húrok közé csapok.
Az emberről dalolok,
Ki jómagam vagyok.

Te is csak az vagy,
Mert ember lettél!
De jó, hogy itt vagy,
Hogy megszülettél.

Ő is az volt,
Ma már nem az.
És, hogy csak volt:
Az már igaz.

Ábránd

Ül némán,
csak néha szól,
akkor is senkihez.
Önmagának válaszol.
Szót adni nincs
kinek.
Szemlesütve messze néz,
sötét út,végtelen,
Nem tudja, hogy
veszve már
rég itt az értelem.

A csend leánya

Milyen bájos tud lenni,
Mikor mosolyra húzódik
Finom szája,
Simogasd, becézzgesd,
Szeresd, hiszen ő
A csend leánya.

Ne szólj semmit,
Hadd beszéljen ő!
Hallgasson minden
Csend-szerető!
Csendben lenni,
Ez az ékes rend:
Csak akkor szólj,
Ha hangod szebb,
Mint a csend!

ERES KEZEK TOLTÁK KEZEM

(Dénes József ihletpulzusai)

Varsolcon, a „hepehupás vén Szilágyban”, e szép kis Kraszna menti faluban érkeztem meg ebbe a látható világba, 1955. június 6-án. Édesanyám ebédet hozott a hagymarakóknak a „rít-re”, de már onnan egyenesen a bábához vitték szekéren. A déli harangszó adhatta hírül a falunak születésemet. Elemi iskolámat szülőfalumban végeztem, ahol kitűnő tanítók és tanárok adták át „színaranyból is drágább” bölcsességüket a diákságnak. Szerettem a könyv illatát, szerettem a verseket, ünnepélyeken tanítóim sokat szavaltattak, és kisebb, majd nagyobb koromban is az amatőr színtársulatokban, egy-egy darabban mindig a főszerepek egyikét kaptam. Szüleim mezőgazdálkodó emberek voltak, és valahányszor a mezőn dolgoztunk, mi főleg Petőfi-verseket, népdalokat zengtünk a szomszédok nagy örömeire is: „Legalább jobban telik az idő”-mondották olyankor. Amikor mi, gyerekek a teheneket legeltettük a mezőn, a többieknek regényeket meséltem, és mindig újabb és újabb könyveket olvastam ki, hogy minél több témám legyen. A forrás nem apadt ki: P. Gyuri nevű fiatalember, aki a távolban vállalt munkát, fizetésakor szinte minden pénzét könyvre költötte, és mivel a családja ezt nem nézte jó szemmel, hát mi adtunk helyet könyveinek a belső szobában. A kisebb könyvtárnyi, főleg a világirodalom remekeiből álló szellemi termékeket, regényeket, verses köteteket Ambrus testvéremmel mind kiolvastuk. Édesapám, ha jó kedve volt, esténként a Nemzeti daltszavalta, édesanyám pedig gyönyörű énekhangján katonadalokat tanított nekem. Téli estéken az utca asszonyai nálunk gyűltek össze

fonni. Ilyenkor érdeklődéssel füleltem népünk szép dalaira, a pletykás beszélgetések mellett a sokszínű, ízes-mókás történetekre, amiket az idő könnyebb telése érdekében adtak elő az orsók vidám pörgése közepette asszonyaink. Farsangi időben maszkurásnak mentünk a lány és asszony fonóházakba. Az ilyen alkalmakra írt tréfás jelenetem egyikét, a Huszonnyolc lej kotrópénzt kérek címűt, amit barátaimmal nem kis sikerrel adtunk elő, mai napig is emlegetik a varsolciak. Egyetlen testvéremmel és pajtásaimmal gyakran játszottunk költősdit, ami abból állt, hogy az egyik mondott egy szót, vagy agy rövid mondatot, a másiknak gyorsan rímiben kellett rá válaszolni. Így fogant meg a gondolat bennem, hogy verseket írjak. Az első versem Nyár címmel 11 éves koromban született meg. A Kraszna a kertünk alatt folyt, kedvenc szórakozásunk a halászat és a fürdés volt, télen pedig korcsolyázás a befagyott patakon. Igen sok társas, szabadtéri és labdajátékot ismertünk. Már gyermekként sem mondhattam el, hogy milyen sok szabad időm van, mivel a szorgos mezőgazdasági munkában a gyermeki kezekre is nagy szükség volt. Szüleim, nagyszüleim szeretették meg velem a Kraszna vidékének szépségét, az erdőket, a mezőket és a természetet a maga sokszínűségében, ami több tájleíró versemben is hangot kap. Itt szeretném megemlíteni, hogy sem gyermek, sem ifjú, sőt még egyetemista koromban sem fordult elő, hogy én a vakációt kirándulásokkal, üdüléssel, pihenéssel vagy szórakozással töltöttem volna el. Amint kikaptuk a vakációt máris napszámra jártunk többekkel együtt, mindig oda, ahol munkát találtunk, főleg a mezőgazdaságban. A keresetemet hazaadtam szűkös anyagi lehetőségek között élő szüleimnek, hiszen ők úgyis mindent megad-

tak nekem, ami kellett. Ha egy kis laza időm volt, olvastam, vagy rímeket faragtam. Például, a teológiai felvételig a kollektíva istállójának jászlában készültem fel miközben édesapámat éjjeli őrségben folyamatosan helyettesítettem. Elmondhatom, hogy nehéz, de nagyon szép gyermekkorom volt.

A középiskolát Krasznán végeztem. Az irodalmat Molnár Benjámint magyartanár tanította. Emlékszem, hogy a Tanulók Könyvtára sorozat minden könyvét megvásároltam. Versek továbbra is írogattam, de csak titokban. Még a tanáromnak sem beszéltem róla, mert attól féltem, hogy azután még többet vár el tőlem és én annak nem tudok megfelelni, mivel más tárgyakból is bizonyítanom kellett. A legtöbb versemnek szerelmi témája volt, a koromhoz illően, és ezt magánügyemnek tekintettem, tehát csak a saját lelkem gyönyörűségére írtam őket. Előfordult, hogy a fonóházban később felolvastam egy-egy versemet. Gyermekkoromban édesanyám, ez az egyszerű, de lírai lelkületű asszony, teológus koromtól egészen a mai napig is Dr. Eszenyeiné Dr. Szeles Mária professzornő „anyáskodik” felettem, arra buzdítván, hogy írjak. Nekik is köszönhetem, hogy lassan felébredhetett bennem a költészet múzsája. Ez év tavaszán a zerindi irodalomtanárnő Kiss Csilla tett egy ösztönző megjegyzést: „Ön csak post mortem akarja a verseit megjeleníteni? Ajánlom, hogy siessen velük!” Ugyanakkor Csanádi János nyugalmazott magyartanár Kisjenőben egy könyvbemutató alkalmával egyik versemet tolmácsolva jegyezte meg: „Szeretném, ha jövőre a Dénes József verseinek könyvbemutatóját tartanánk meg! Ezt a kijelentését én buzdításnak vettem. Meg szeretném még említeni azt a tényt, hogy szüleim csak a bátyámat akarták

taníttatni, engem pedig otthon akartak tartani, ahogy falun szokás volt, tudniillik, hogy mivel én voltam a kisebbik, nekem kellett volna majd öreg szüleimet gondviselni, enyém lett volna a ház, a gazdaság. Látták, mennyire szeretem az állatokat, úgy gondolták, hogy az otthon maradáshoz én is szívesen vállalom. Ám én fellázadtam, és azt mondtam, hogy minden áron tanulni akarok. Ezt ki kellett harcolnom magamnak, szembe-szegülve szüleim akaratával. Később helyeselték ifjúkori lázadásomat.

Kolozsvári teológiai éveim /1975-1979/irodalom és versírás szempontjából nem nevezhetők gazdagnak. Csupán néhány bibliai témájú verset írtam. Minden időmet, energiámat lekötötték a teológiai studiumok, mivel, bár annak ellenére, hogy odahaza szilágysági mintára szabott, jó vallásos nevelést kaptam, azért a teológián még volt mit „hozzátanulni”. Azonban, mint önképzőköri tag, irodalmi találkozókra is gyakorta részt vettem.

1979. augusztus 22. – én feleségül vettem Szathmári Erzsébetet, akit húsvétkor a templomban láttam meg először Nagyszalontán, ahol legációban jártam, és akivel frigyre lépésünk óta két gyermekkel áldott meg az Isten: Tilda lányommal és Attila fiammal. Négy évet segédlelkészkedtem Nagyszalontán, ahol gyakran saját verseimet is szavalattam a templomban. Ott született az Útra készen állnak az anyák valamint többek között Az anyák sírnak című versem is.

1983. július 1-én politikai nyomásra azonnali hatállyal a Szatmár megyei Királydarócra helyezték ki az akkori püspök, Papp László. Az oka nyilvánvaló: megtagadtam az együttműködést az állambiztonság embereivel. Nagyon sokat kellett izzadnom az Úr aratásában itt e kicsiny és szétzilált életű gyülekezetben. Ám a gondnok, pres-

biterek, gyülekezeti tagok összefogásával sikerült új életet építeni a romokon. Ott született verseim a gyermekeknek és gyermekekről szóltak.

Ezt követően, 1984. októberétől az Érmelléken található szalacsi gyülekezet hívott meg lelkipásztorának. Itt írtam legkedvesebb egyházi ünnepi verseimet. 1991-1992-es iskolai évben sikeres vizsga után a németországi Münsterben ösztöndíjasként tanulhattam, tovább „bírkózzván” a német nyelv elsajátításának és egyháztörténeti ismereteim bővítésének fáradaimaiban.

1995. júliusától a Nagykároly-Kertvárosi gyülekezet lelkipásztora lettem meghívás útján, ahol az új gyülekezet szervezése és vezetése mellett különböző irodalmi és kulturális tevékenységeken vehettem részt, amit az egyházon belül is ápolunk. Minden egyes egyházi ünnepre verset írtam. Az ifjúság körében hagyományteremtő módon szerveztünk szavalóversenyeket. Lelkészként is és irodalmi szempontból is nagyon szép, feledhetetlen éveket tölthettem ott. Sajnos, hamar véget ért az idill, hiszen három év múltával a püspök úr a Szatmár melletti Sándorhomokra helyezett át.

Elmondhatom, hogy az ott eltöltött hat év volt költészetem szempontjából a legtermékenyebb időszak. A Nagykárolyból való áthelyezésem ténye lelkileg nagyon meggyötört engem és családomat.

Azonban a homoki gyülekezet szeretete mindenért kárpótolt. Na és az, hogy annyi sok jó barátom maradt továbbra is Nagykárolyban, akik a nehéz időkben a végsőig kiálltak mellettem, anélkül, hogy ezt kérnem kellett volna: csupán puszta szeretetből és őszinte ragaszkodásból tették. Homokon erőpróbát merítettem arra, hogy fel tudok-e még emelkedni a megaláztatás mélységeiből? Úgy éreztem, Isten próbált ki, hogy

mennyit bírok el, hogy azután még többet bírjak reám. Naponta Bibliát olvastam, hegedülni tanultam, verseket írtam. Legtöbb éjszakai versem ott született. Arra ébredtem sokszor az éjszaka közepén, hogy hirtelen megszállt az ihlet, és írnom kell. Hogy a kis gyülekezetemben megéljek, családommal krumplit termeltem és árusítottam is a piacon, ahogy a híveim is tették, akik részéről sok segítséget kaptam. Minden évben Krumplinapot is szerveztünk, amelyre a helybelieken kívül a környék lakosai is ellátogattak.

2004 őszén hívott meg a presbitérium és választott meg a gyülekezet Nagyzerinden, ahol a feleségem hitoktatói és kántori állást tölt be. Itt született meg az ötlet, hogy másokhoz hasonlóan, 54 éves fejjel én is „szeretném magam megmutatni, hogy látva lássanak.” Verseimet több ízben a hajdani Bihari Naplóban szellőztettem meg, valamint az Arad-Belváros-i gyülekezet lapjában, a Zarándokban közöltem egy csokorra valót. Istennek hála, jelenleg a Feléd sietek kötetem kiadása kelt reményeket. Versemben ott lüktet az élet üzenete. Minden vers síró, vagy nevető gyermek. Ajánlom őket felkarolásra, szeretetben való átölelésre.

Dénes József
ref. lelkipásztor

TARTALOMJEGYZÉK

KÖLTŐSDIBŐL PAPERKÖLTŐ.....	7
(A szerkesztő ajánlása)	

FELÉD SIETEK.....	13
-------------------	----

Ha karácsony felé tekintek.....	15
Szeresd a gyermeket!	16
Valaki eljött	17
Egy gyermekhez	18
Hamis fény.....	19
Karácsony	20
Megváltó született.....	21
Meleget hoztál.....	22
Nem kell a virág	23
Karácsony előtt	24
Add, Uram!.....	25
Újesztendő.....	26
Feléd sietek	27
Ha egyszer elmész	28
Ha majd a szívem	29
Ó, te kis hercegnő.....	30
Péter a Mesterrel találkozik	32
Péter	33
Pirkad.....	34
Tamás.....	35
Virágvasárnap.....	36
A századik	37
Ha majd jön az este	38
Nem tudok Rád nézni	39
Senki sem mondta.....	40
Tik-tak vers	41

ÉVSZAKOSDI	43
------------------	----

Bohókás évszakok	45
Madársors	46

Valamit tenni kell.....	47
Ébredés.....	48
Tavaszi jón.....	49
Pezsdülés.....	50
Kibontakozás	51
Most jöttél.....	52
Nyár	53
Esővárás.....	54
Az est szava.....	55
Átváltás.....	56
Ősz még nem űzött el senki	57
Téli alkony asszonya	58
Téli nyugalom	59
Valami ébred.....	60

ÍROK NEKED..... 61

Sóhajok szállnak	63
Téged is hívtalak	64
Nézz rám	65
Írok neked	66
Társam vagy	67
Az én apám	68
Sírva dalolnak.....	69
Útra készen állnak az anyák.....	70
Anyám a kert alatt	72
Elégtétel	73
Gyermeimnek.....	74
Csak mosolyogj	75
Egy kisfiú álma.....	76
Ida-köszöntő.....	77

RÉSZETEK LETTEM 79

Itt vagyunk.....	81
Erdély.....	82
Botond.....	83
Voltam, vagyok, leszek?.....	84

Vér nélküli ember	85
Vazarelli álma	86
Van bennem valami.....	87
Választások előtt	88
Útmunkások.....	89
Talány	90
Suhanc	91
Sorsindulat.....	92
Riadó.....	93
Részetek lettem.....	94
Például	96
Parasztors	97
Negyvenöt felé.....	98
Most megnyílt valami.....	99
Miért ne tudnék.....	100
Mára elfeledtem.....	101
Koldusrománc	102
Kétség álomembere	104
Már nem rohanok.....	106
Ketten voltak	107
Keresem őt.....	108
Időszakér	109
Idegelvonás	110
Fuvaros	111
Szaladnak az évek	112
Fények árnyékán túl.....	113
Felfelé csácsogó	114
Én sírok	115
Emléktábla előtt.....	116
Akik utánam jönnek	117
Az emberről dalolok	118
Ábránd.....	119
A csend leánya	120

ERES KEZEK TOLTÁK KEZEM....123
(Dénes József ihletpulzusai)

